

Version 2.0

Hållbarhetsprogram

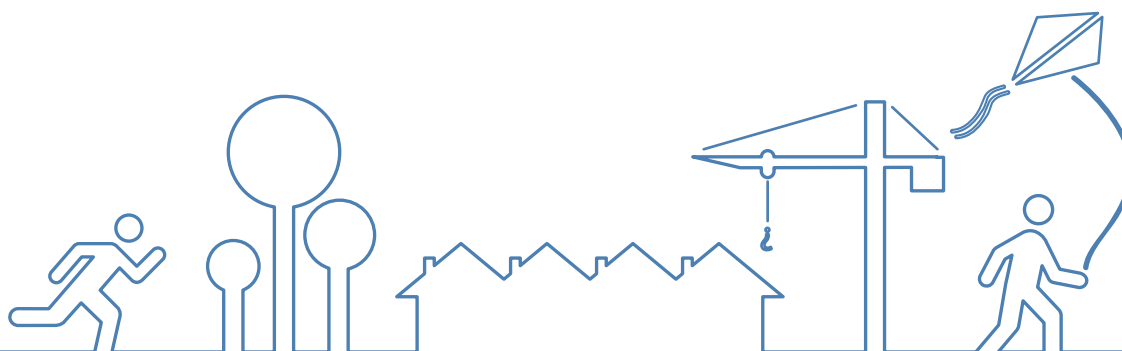
FÖR UTVECKLINGEN AV SÖDRA MUNKSJÖN

Södra Munksjön
UTVECKLINGS AB

Innehållsförteckning

Om Hållbarhetsprogrammet	3
Inledning	3
Bakgrund, mål och syfte	4
Vilka måste följa hållbarhetsprogrammet?	4
Framtagning och revidering	5
Struktur och styrning	5
Handlingsplan	7
Flexibla aktiviteter	7
Organisationsstruktur och styrning av handlingsplanen	7
Arbetet med handlingsplanen	8
Uppföljning av handlingsplanen	8
Förvaltningsskedet	8
Hållbarhetsprogram	9
Princip 1: Blandstaden för alla att mötas och må bra i	10
Princip 2: Vatten och grönska runt hörnet	11
Princip 3: Hållbart resande och hög tillgänglighet	12
Princip 4: Innovativa och långsiktiga lösningar	13
Ordlista / Begreppsförklaringar	14
Mer information och kontakt	15

Om hållbarhetsprogrammet

Inledning

”Vi vill ha en levande stad och ett starkt regioncentrum. [...] ”Ramprogram för Södra Munksjön” är en fördjupad översiktsplan och visar huvudstrukturen inom vilken den långsiktiga utvecklingen kring Södra Munksjön kan ske successivt [...] När programmet nu är fastställt påbörjar vi det spännande arbetet med genomförandet, steg för steg där detaljplaner tas fram i takt med stadens tillväxt och utveckling. Vägledande för arbetet är de övergripande målen om att skapa en långsiktigt hållbar utveckling i vår kommun.”

Dessa ord formulerade Ann-Marie Nilsson (c) som kommunalråd under hösten 2012 i förordet till Ramprogram för Södra Munksjön. Fem år senare kunde vi som jobbar på Södra Munksjön Utvecklings AB stolt presentera Hållbarhetsprogram för utvecklingen av Södra Munksjön. Nu, ytterligare fem år senare presenterar vi ett reviderat Hållbarhetsprogram.

Under de senaste fem åren har mycket hänt inom Södra Munksjön, både på ritborden och i byggnationer på plats. Samtidigt är hållbarhetsfrågor mer aktuella nu än någonsin. Fler och fler aktörer, inom alla samhällssektorer, ställer sig bakom en omställning som ska ta oss mot en mer hållbar framtid. I detta reviderade Hållbarhetsprogram vill vi rikta in oss på att ta tillvara den kreativitet och innovationskraft som finns inom samhällsbyggnadsbranschen. Vi tror att det är genom samverkan vi bäst skapar förutsättningar för det hållbara samhälle vi alla vill se i framtiden.

Nu tar vi tillsammans aktiva steg för en bättre morgondag!

Södra Munksjön Utvecklings AB

Bakgrund, mål och syfte

Södra Munksjön Utvecklings AB (SMUAB) är ett helägt kommunalt bolag vars syfte är att leda och driva fram stadsomvandlingen i Södra Munksjöområdet. Bolaget har ett samlat ansvar för frågorna inom området och ska genom samarbete och goda kontakter förverkliga det, av Jönköpings kommunfullmäktige, fastslagna ramprogrammet för utvecklingen av Södra Munksjön. Detta hållbarhetsprogram har tagits fram som ett led i SMUAB:s uppdrag att förverkliga ramprogrammet och för att säkerställa Stadsbyggnadsvisionens ambition om en långsiktigt hållbar stadsutveckling.

Hållbarhetsprogrammet utgår alltså ifrån Ramprogram för Södra Munksjön som är en fördjupad översiktsplan och en följd av Stadsbyggnadsvision 2.0. Vidare har även Jönköpings kommuns Program för hållbar utveckling - miljö, Ålborgåtagandena, UN-habitat, CEMR deklARATIONEN (Rådet för europeiska kommuner och regioners deklARATION om jämställdhet) och andra styrande dokument varit vägledande vid framtagandet av hållbarhetsprogrammet.

Hållbarhetsprogrammet är SMUAB:s styrande dokument för att kunna verka för en hållbar stadstutveckling inom Södra Munksjön.

Genom detta hållbarhetsprogram, dess långsiktiga målsättningar, styrning och principer för stadsutveckling är syftet att säkerställa att vi tar aktiva steg för en bättre morgondag.

Vilka måste följa hållbarhetsprogrammet?

Södra Munksjön är ett stort område som kommer utvecklas i flera delområden och tillsammans med många olika markägare och aktörer. Eftersom SMUAB inte äger all mark i området skrivs ett samverkansavtal med de aktörer som ska vara med och exploatera i ett särskilt detaljplaneområde. De som skrivit på avtalet ingår därefter i en samverkansgrupp som tillsammans utvecklar respektive del i Södra Munksjön. Alla parter i samverkansgruppen har ansvar för att följa hållbarhetsprogrammet samt respektive handlingsplan, som tas fram specifikt för varje detaljplaneområde.

Varje part i samverkansgruppen har sedan också ett ansvar för att entreprenörer, underentreprenörer, underleverantörer eller andra inblandade aktörer i sin tur följer hållbarhetsprogrammet och handlingsplanen för att säkerställa sin del i avtalet, se illustration nedan.

Under avsnittet "Handlingsplan" förklaras samverkansgruppens ansvar i förhållande till handlingsplanen i ännu mer detalj.

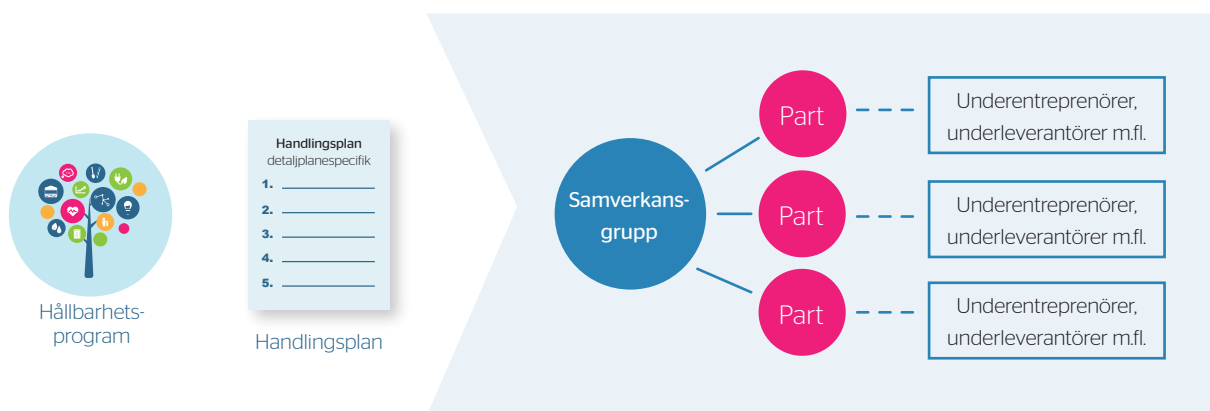

Illustration över vilka som måste följa hållbarhetsprogrammet och handlingsplanen.

Framtagning och revidering

Hållbarhetsprogrammet har tagits fram av SMUAB i samarbete med samverkansgruppen för västra Skeppsbron, företrädare från kommunen, näringslivet, och experter. SMUAB ansvarar för att göra översyn, revidera och uppdatera hållbarhetsprogrammet fortlöpande under arbetets gång och har reviderat programmet en gång under 2021/2022. I revideringsarbetet bedöms hållbarhetsprogrammets relevans och innehåll i relation till erfarenheter från arbetet inom Södra Munksjön såväl som ny vetenskap, teknisk utveckling samt politiska beslut.

Struktur och styrning

Hållbarhetsprogrammet består av fyra principer som utgör ambitionen och riktningen för utvecklingen av området som helhet. Till de fyra principerna finns sexton vägledande delmål som förtydligar principerna. Hållbarhetsprogrammet ska fungera direkt styrande för framtagningen av detaljplaner inom utvecklingsområdet. Då en detaljplan endast kan styra vissa delar av stadsutvecklingen kompletteras hållbarhetsprogrammet med en handlingsplan.

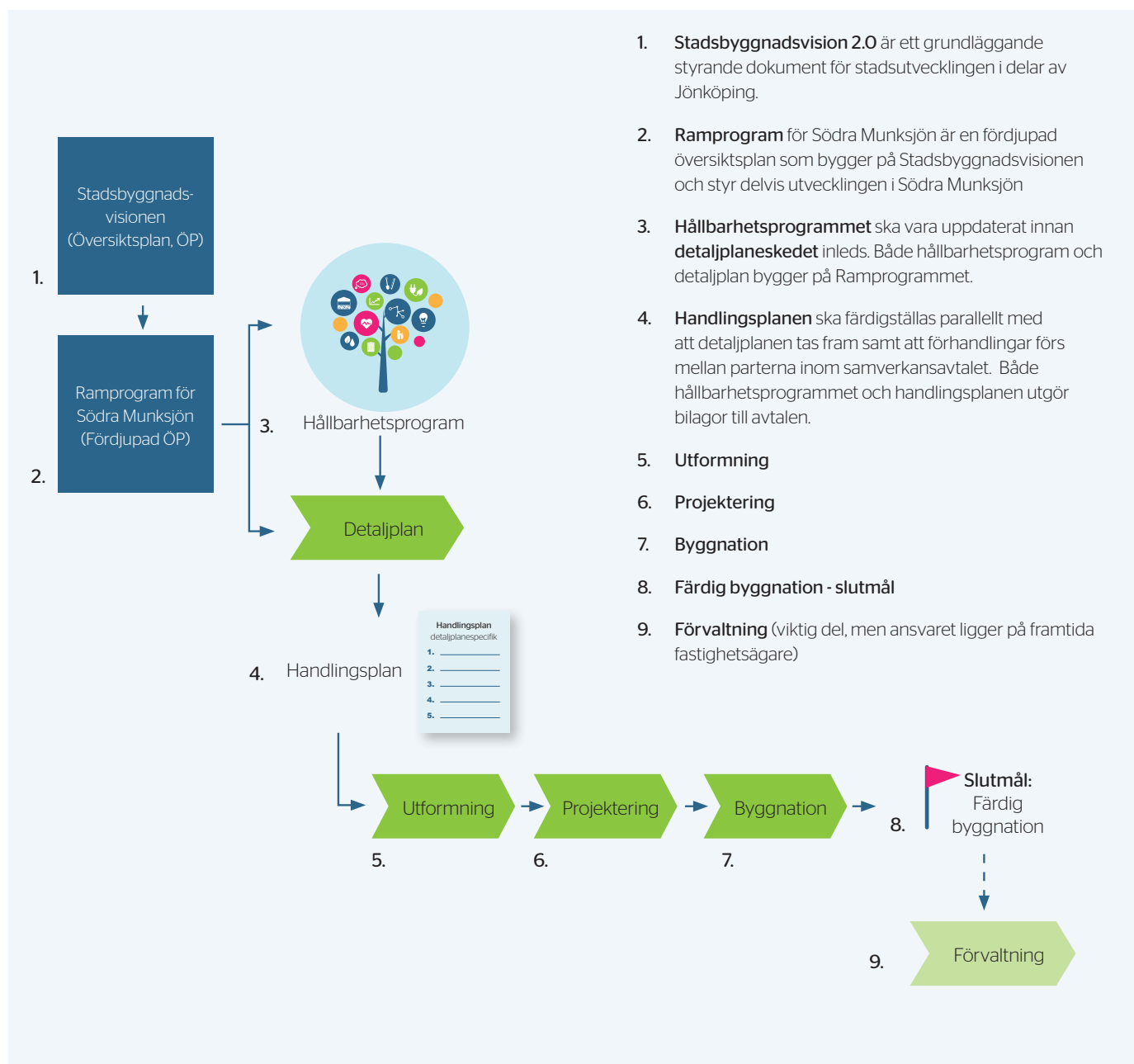

Illustration över hela "hållbarhetsprocessen" - från framtagande av hållbarhetsprogram till färdig byggnation och förvaltning.

SMUAB ansvarar för att driva på arbetet med framtagning av nya detaljplaner inom utvecklingsområdet. Hållbarhetsprogrammets styrande principer och delmål för detaljplaneutveckling ska därmed följas som en del i uppdraget när en beställning av detaljplan inom området görs till stadsbyggnadskontoret på Jönköpings kommun.

Handlingsplanen innehåller en konkret nedbrytning av hållbarhetsprogrammets principer och delmål i uppföljningsbara aktiviteter som anpassas individuellt till förutsättningarna i enskilda byggprojekt. Handlingsplanens syfte är att uppmuntra till samverkan och innovativa lösningar inom hållbarhet samt att säkerställa att ambitionen och riktningen för området implementeras i de enskilda byggprojekten.

Hållbarhetsprogrammet kan ses som övergripande för utvecklingen av hela Södra Munksjön och följer versionsnummer, där en ny version skapas vid revidering. Handlingsplanerna är istället anpassade efter varje detaljplaneområde och är därför platsspecifika och framtagna speciellt för varje detaljplan. I ett och samma detaljplaneområde är det möjligt att flera olika handlingsplaner finns.

Hållbarhetsprogram ver. 2.0

4 Principer och 16 delmål

Styrning

Förverkligande

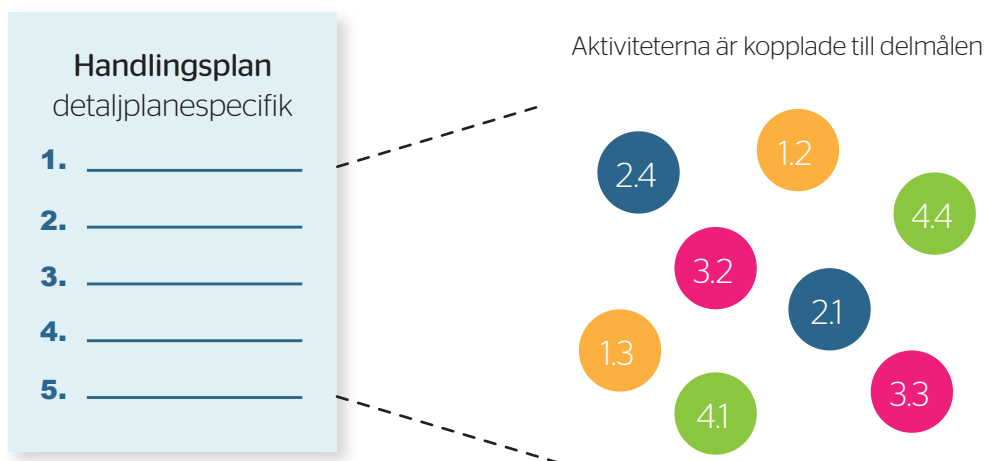

Illustration över förhållandet mellan hållbarhetsprogrammet och handlingsplanen. Hållbarhetsprogrammet består av 4 principer och 16 delmål som styr hållbarhetsarbetet i Södra Munksjön. Handlingsplanen innehåller aktiviteter som ska genomföras av ansvariga aktörer inom ett detaljplaneområde för att kunna uppnå hållbarhetsprogrammets principer och delmål. Därför har också varje aktivitet i handlingsplanen en tydlig koppling till något av hållbarhetsprogrammets delmål.

Handlingsplan

I samband med framtagandet av en detaljplan inom Södra Munksjöns utvecklingsområde ska en specifik handlingsplan tas fram under ledning av SMUAB. Handlingsplanen innehåller aktiviteter som ska genomföras av de ansvariga aktörerna inom detaljplanen (parterna i samverkansgruppen) för att säkerställa att ambitionerna i hållbarhetsprogrammet förverkligas.

Arbetet med att ta fram en handlingsplan ska ske parallellt med framtagandet av detaljplanen. Löpande uppföljning av aktörernas arbete kommer att ske under hela processen genom projektering och byggnation.

SMUAB ansvarar för att driva arbetet med framtagandet av handlingsplanen i samarbete med respektive detaljplans samverkansgrupp samt vid behov företrädare för kommunen. Kunskapsöverföring från tidigare detaljplaners handlingsplaner kommer ligga till grund för nya handlingsplaner.

Exakt vilka specifika ämnen som behandlas i handlingsplanen kan skilja mellan de olika detaljplanerna beroende på karaktär och innehåll. Huvudsaken är att varje aktivitet i handlingsplanen har en tydlig koppling till något av hållbarhetsprogrammets delmål.

Flexibla aktiviteter

Handlingsplanens aktiviteter skrivs relativt öppna för att ge ett visst tolkningsutrymme och därigenom främja nytänkande och innovation hos de som använder den. Varje byggaktör ges möjlighet att komma med förslag på konkreta lösningar som svarar mot respektive aktivitet. Det finns möjlighet att lägga mer fokus på enskilda aktiviteter och på så sätt profilera sitt byggprojekt. Genom att utforma aktiviteterna mer öppet skapar vi en handlingsplan vars aktiviteter bättre håller relevans över tid och som speglar hållbarhetsprogrammets principer och ambitioner.

Organisationsstruktur och styrning av handlingsplanen

Handlingsplanen tas fram av SMUAB tillsammans med samverkansgruppen, och i vissa fall kommunala förvaltningar, och efterlevnad av respektive handlingsplan regleras i avtal som upprättas mellan aktörerna i samverkansgruppen. Vidare åtar sig samtliga aktörer i samverkansgruppen att ingå en gemensam samverkansplattform för hållbarhet, en Hållbarhetsgrupp, inom detaljplaneområdet. Samverkansplattformen innebär för aktörerna att de har skyldighet att:

- Medverka vid samverkansmöten om hållbarhet i form av fysiska träffar. Dessa är öppna för samtliga aktörer under hela utformnings-, projekterings- och byggnationstiden (och inte enbart de som är med i samverkansgruppen).
- Kommuniera och delta i diskussioner runt frågeställningar som uppkommer mellan träffarna och som kräver samordning i gruppen.
- Informera boende och verksamheter om vad hållbarhetsarbetet innebär för dem i förvaltningsskedet.

Deltagare i Hållbarhetsgruppen ska inte vara samma person som deltar i någon av samverkansgruppens övriga grupper och alla deltagare behöver ha mandat från sin organisation att ta vissa beslut, för att gruppen ska kunna arbeta effektivt. SMUAB ansvarar för att samordna Hållbarhetsgruppens arbete.

SMUAB ansvarar för identifieringen av inriktningen och antalet ämnen som handlingsplanen ska täcka, att sammankalla Hållbarhetsgruppen samt att samarbete och kunskapsutbyte med nödvändiga kommunala förvaltningar sker.

Alla aktörer ansvarar för att under samtliga processer och delskeden av arbetet med utvecklingen av Södra Munksjön rapportera avvikelser från hållbarhetsprogrammet och/eller handlingsplanen. Avvikelser ska rapporteras till SMUAB.

Arbetet med handlingsplanen

Handlingsplanen ska vara vägledande genom utformning, projektering och byggnation. Den innehåller aktiviteter som är öppna och ger tolkningsutrymme. Varje byggaktör ska inom sitt projekt ange vad de avser göra för konkreta åtgärder för att leva upp till respektive aktivitet i handlingsplanen. Planen fylls i av respektive aktörs hållbarhetsansvarig ihop med den egna projektorganisationen, i ett tidigt skede. Här kan varje byggaktör hitta sin nisch. Planen delges och diskuteras med övriga i Hållbarhetsgruppen och godkänns slutligen av styrgruppen inom samverkansorganisationen.

SMUAB och övriga representanter i Hållbarhetsgruppen ska erbjuda kompetensstöd till varandra i Hållbarhetsgruppen och/eller de entreprenörer som är i behov av det genom att anordna utbildningar, workshops eller liknande.

Uppföljning av handlingsplanen

Individuella handlingsplaner följs upp av respektive hållbarhetsansvarig, som rapporterar till SMUAB och övriga i Hållbarhetsgruppen.

Parterna i samverkansgruppen ansvarar för att rapportera data, underlag och övrig dokumentation som kan komma att krävas i enlighet med handlingsplanens föreskrifter om uppföljning. Hur underlag ska rapporteras och i vilka intervall framgår av handlingsplanen.

SMUAB ansvarar för att säkerställa att metod för rapportering och uppföljning tas fram under projekteringsskedet för att, senast, kunna användas av samtliga aktörer vid uppstart av byggnationen. Det åligger även SMUAB att följa upp inrapporterade underlag, granska eventuella avvikelser och agera på dessa.

Efter att varje byggnation är genomförd gör Hållbarhetsgruppen en utvärdering av arbetet och lärdomar summeras. Har hållbarhetsarbetet nått framgång? Inom vilka frågor? Finns det utmaningar som kräver andra sätt att arbeta?

Förvaltningsskedet

För att uppnå ett hållbart samhälle är det viktigt att många aktörer bidrar. Hållbarhetsprogrammet inklusive dess handlingsplaner riktar sig mycket till utformnings- och byggprocessen. Det är dock viktigt att förvaltningen beaktas, då det är en oerhört viktig del i hållbarhetsarbetet totalt sett. Byggnader och anläggningar har långa livscykler och stor del av energiåtgång mm. sker under förvaltningsskedet. Ansvaret för förvaltningen ligger hos framtida fastighetsägare.

SMUAB och övriga i samverkansgruppen ska sträva efter att ha en god dialog med framtida fastighetsägare och förklara vilket arbete som har gjorts för att främja ett mer hållbart samhälle och att det är upp till dem hur detta ska leva vidare i förvaltningen.

Hållbarhetsprogram

Aktiva steg för en bättre morgondag

"Jönköping stad ska ha en långsiktigt hållbar utveckling – socialt, miljömässigt och ekonomiskt. Vi vill bygga en hållbar stad med en fysisk miljö som inspirerar till möten mellan människor, ger möjlighet att röra sig fritt, ger tillgång till grönska och bjuder på ett varierat utbud av varor och tjänster. En stad som genomsyras av kreativitet, öppenhet och tolerans." Stadsbyggnadsvisionen 2.0

Princip 1: Blandstaden för alla att mötas och må bra i

Stadsmiljön skapar förutsättningar för stor mångfald och variation mellan gammal och ny bebyggelse, både i gestaltning och funktion för boende, handel, service, rekreation, kultur och arbetsplatser. Blandstaden utgår ifrån social hållbarhet där människans välbefinnande står i centrum. Genom att tillgodose människors rättigheter ska goda, trygga och jämställda och jämlika mötesplatser och en hälsosam livsmiljö skapas.

Delmål

Stadens allmänna platser ska utformas jämställt så att de blir den självklara mötesplatsen och "vardagsrummet" för alla och säkerställa människors rättigheter till grönytor, rekreation och funktioner. De ska upplevas trygga och säkra att vistas i under alla tider på dygnet och året runt. Detta skapas genom väl gestaltade byggnader och miljöer och utformning av de offentliga rummen där barnperspektivet och god tillgänglighet särskilt ska beaktas för att skapa utrymme åt alla.

God luftkvalitet och goda ljudförhållanden ska genom god planering och åtgärder säkerställas i ett tidigt skede, både i boendemiljöer och på allmänna platser. Träd och grönska ska, bland andra insatser, användas för detta ändamål.

Belysning ska vara energieffektiv och göra stadsrummet tryggt, överskådligt, vackert, stimulerande och behagligt att vistas i. Bostäder ska ha goda ljusförhållanden genom tillgång till himmelsljus och direkt solljus. Bostadsgårdar ska ha bra mikroklimat avseende solljus, skugga och vind.

Det ska finnas långsiktigt hållbara och lönsamma förutsättningar för utveckling och drift av olika verksamheter och kultur och kulturarv ska utgöra viktiga utgångspunkter för stadsutvecklingen. Olika typer av upplåtelse-, användnings- och ägandeformer (t.ex. företagande, skola, vård och omsorg, mindre lägenheter, gemensamhetslokaler och bottenvåningar) ska användas för att uppnå en blandad befolkning. Skolor, förskolor och äldreboenden ska vara jämställt och jämlikt utformade och med goda och för ändamålet väl anpassade utomhus- och inomhusmiljöer och vara en integrerad del i utvecklingen av området.

Princip 2: Vatten och grönska runt hörnet

Med hänsyn till naturens ekosystemtjänster och förutsättningar skapas en stad där våra liv och verksamheter kan ge en minimal negativ belastning och en ökad positiv påverkan på natur och människor. Mångfunktionella grönytor och vatten ska användas för att skapa sociala sammanhang, främja biologisk mångfald och skapa en robusthet i samhället inför kommande klimatförändringar.

Delmål

- För att säkerställa människors rättighet till rekreation och grönska ska avståndet till närmaste grönområde vara max 200 m och det ska finnas minst 10 m² grönyta per boende i snitt i utvecklingsområdet. Grönområden ska vara utformade för alla och bidra till att skapa en sammanhållen och högkvalitativ grönstruktur, inom och utanför kvartersmark.
- Mångfunktionella och varierande grönytor (i typ, art och ålder) och vatten med tillhörande ekosystemtjänster som ger goda förutsättningar för hälsosam luftkvalitet, ljudmiljö, mikroklimat och omhändertagande av dagvatten ska skapas eller vidmakthållas, vilket stärker fysiskt, psykiskt och socialt välbefinnande.
- Samhällets robusthet ska säkras och sårbarheten för framtida ökade temperaturer, extrema skyfall, stigande nivåer i omgivande vattendrag ska minimeras och ett funktionellt och hållbart omhändertagande av spill- och dagvatten som i förlängningen leds ut i Vättern ska säkerställas.
- Mark ska användas på ett resurseffektivt sätt, anpassat till lokala förutsättningar och behovet av infrastruktur, både ovan och under mark, ska säkerställas. Förorenade jordmassor ska omhändertas så att risk för utlakning minskas och sanerad mark ska minst vara lämplig för bostäder där så är relevant. Befintliga naturvärden och levande kulturhistoria ska bevaras, användas och/eller utvecklas när så är möjligt.

Princip 3: Hållbart resande och hög tillgänglighet

I den moderna blandstaden är funktioner och anläggningar nära och lättillgängliga för alla och det är enkelt att välja hållbara sätt att förflytta sig inom, till och från området. Gående och cyklister prioriteras tillsammans med en attraktiv kollektivtrafik för att skapa god tillgänglighet och levande gaturum.

Delmål

Främja attraktiva, yt- och energieffektiva och lättillgängliga resealternativ och därigenom minska behovet av privata motorfordon.

Den urbana stadsstrukturen ska skapa förutsättningar för att alla människors rättighet att ta del av vård, service, skola, handel, stråk, kultur och platser för rekreation säkerställas.

Förutsättningar för samordnade varuleveranser, inklusive transport med cykel, samt fossilfria transporter i allmänhet ska skapas.

Gaturummet ska genom sin utformning främja trafiksäkerhet för oskyddade trafikanter, lägre hastigheter och bullernivåer samt bra luftkvalitet. Parkeringsytor för bil och cykel i garage ska utformas på ett sätt som skapar förutsättningar för samutnyttjande, flexibel framtida användning och möjligheten till plantering av stora träd.

Princip 4: Innovativa och långsiktiga lösningar

Förutsättningar ska skapas för en fossilfri och giftfri livsmiljö samt i övrigt en minimal negativ belastning på människor och miljö. Detta uppnås genom hållbart byggande och framtidsinriktade lösningar som bidrar till att det ska vara lätt att göra rätt i vardagen. En robust och säker VA- och energiförsörjning samt kommunikation som klarar olika typer av potentiella kriser och hot ska även säkerställas. Genom samverkan, delaktighet och strategiska satsningar skapas nya förutsättningar för företagande och verksamheter som ökar hela stadens dragnings- och attraktionskraft.

Delmål

Genom informations- och kommunikationsteknologin (IKT) och öppna nätfiberlösningar skapas hållbara, innovationsdrivande och kostnadseffektiva förutsättningar för boende och offentlig miljö.

En låg resursanvändning med cirkulära och energieffektiva flöden för både förnybara och icke förnybara resurser och avfall ska tillämpas. Vidare ska även val av material och produkter göras utifrån en minimerad spridning av miljö- och hälsofarliga ämnen.

Energianvändningen ska minimeras och återvinning av spillvärme och småskalig produktion av el ska eftersträvas. Resurseffektiva förnybara energikällor som har en begränsad miljö- och hälsopåverkan ska användas för att säkerställa att nettoutsläppet av växthusgaser ska vara nära noll utifrån hela energisystemet som referensram.

Innovativa lösningar ska eftersträvas inom exempelvis boende- och upplåtelseformer, ny teknik, kommunikation, mötesplatser och liknande i syfte att tillgodose människors rättigheter, öka välbefinnandet, minska miljöbelastningen och stärka ekonomin.

Ordlista / Begreppsförklaringar

- Aktivitet:** En aktivitet är en konkret insats i de handlingsplaner som skapas. Handlingsplanerna syftar i sin tur till att uppnå ett eller flera av de principer och mål som redovisas i Hållbarhetsprogrammet.
- Alla:** Begreppet alla inkluderar samtliga människor: Kvinnor och män, flickor och pojkar i olika åldrar, med olika könsidentiteter, med olika bakgrunder och olika funktionsvarianter
- Blandstad:** Begreppet blandstad innefattar funktionell och social blandning. Detta innebär bl.a. att grundläggande funktioner (bostäder, handel, kontor, nöjesliv etc.) och olika grupper av människor (åldersgrupper, inkomstgrupper, sociokulturella grupper etc.) inte är geografiskt separerade utan återfinns i samma byggnader, i samma kvarter och stadsdel. Vidare ska även byggnaderna inom ett område utifrån ett arkitektoniskt helhetsperspektiv, ges en varierande och estetiskt tilltalande utformning.
- CEMR-deklarationen:** CEMR är en förkortning för "The Council of European Municipalities and Regions" (Rådet för europeiska kommuner och regioners deklaration om jämställdhet). Organisationen företräder lokala europeiska myndigheter och deras intressen i mer än 40 länder och främjar medborgarskap och utbyte mellan förtroendevalda. CEMR-deklarationen för jämställdhet är ett verktyg för kommuner, landsting och regioner att integrera jämställdhetsperspektivet i det politiska beslutsfattandet och i den praktiska verksamheten. Avsikten är att se till att diskrimineringslagstiftningen efterlevs och att principer reglerade i internationella avtal omsätts i praktik på lokal och regional nivå.
- Ekosystemtjänster:** En ekosystemtjänst är en gratis funktion som naturen ger upphov till och som vi människor drar nytta av. Exempelvis på detta är; växtlighet som producerar syre, byggmaterial som binder kol, en fiskpopulation som reglerar tillväxten av alger och ger upphov till mat osv.
- Grönyta:** Offentlig parkmark, naturmark och annan offentlig yta med växtlighet som är tillgänglig för samtliga boende och besökare. Till detta räknas även in vattenspeglar och liknande som anlagts i parkmark, dock ej befintligt sjövattnet eller andra vattendrag och ej heller konstgräs.
- Hållbar utveckling/Hållbarhet:** Ett begrepp som innefattar sociala-, ekonomiska- och miljömässiga parametrar i syfte att säkerställa att dagens behov och rättigheter kan tillgodoses utan att det förhindrar kommande generationer att tillgodose sina behov och rättigheter. Hur hållbarhet kan nås utvecklas i takt med teknik-, vetenskaps-, och samhällets utveckling i stort. En hållbar utveckling nås genom att samhällen utvecklas, av människor och i samklang med naturen, där människor mår bra och kan utvecklas och där vi bedriver en ekonomi som gynnar samhället.
- Hållbart resande:** Med ett hållbart resande menas transporter och resande som är energi- och yteffektiva, trafiksäkra samt bra för såväl ekonomi, samhällsutveckling, hälsa som miljön.
- Jämlikhet/Jämställdhet:** Är ett socialt tillstånd där alla människors rättigheter inom ett samhälle, oavsett kön, könsidentitet, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder tillgodoses enligt lagen, exempelvis säkerhet (Skydd mot faror, brott och skador), rösträtt, yttrandefrihet och mötesfrihet, rätt till egendom och möjlighet att ta del av samhällets service och den gemensamma produktionen av bland annat välfärdstjänster. Jämlikheten omfattar därför även ekonomisk jämlikhet, det vill säga lika tillgång till exempelvis utbildning, hälso- och sjukvård och socialförsäkringar. Jämlikhet innebär också lika möjligheter, rättigheter och skyldigheter, vilka omfattar samhället i sin helhet. Jämställdhet är när kvinnor och män, flickor och pojkar har samma makt och möjligheter att forma samhället och sina egna liv och således en grundläggande dimension för planering och utveckling av strategier för hållbar utveckling.

Mångfunktionell yta: En mångfunktionell yta kan göra flera av följande; ta hand om dagvatten, sänka temperaturen både inomhus och utomhus under sommarmånaderna, skydda från skadligt UV-ljus genom att bidra till skuggande miljöer, bidra till sociala mötesplatser i staden och utemiljöer för rekreation och vila, stödja bevarandet av biologisk mångfald i staden och reglera avrinningen av regn- och dagvatten.

Tillgänglighet: Definieras som jämlika/jämställda möjligheter för en person att resa, färdas och ha tillgång till platser, funktioner, lokaler och boenden.

Mer information och kontakt

Mer information gällande Södra Munksjön Utvecklings AB's arbete, hållbar utveckling och detta dokument finns på www.sodramunksjon.se. Där finns även kontaktuppgifter till ansvariga inom bolaget.

För övergripande frågor gällande Jönköpings kommuns miljöarbete, vänligen besök www.jonkoping.se

